

Advies

Verordening nadeelcompensatie Texel

Doelenboom

Programma	1	De gemeente Texel: voor en door bewoners
Maatschappelijk doel	1.1	Dienstverlening optimaliseren
Beleidsdoel	1.1.2	Integer, transparant en daadkrachtig besturen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

De Verordening nadeelcompensatie Texel vast te stellen.

Toelichting

Voorgesteld wordt om de Verordening nadeelcompensatie Texel vast te stellen. Een nadeelcompensatieverordening draagt bij aan een goede met waarborgen omkleedde en transparante behandelingsprocedure voor aanvragen om nadeelcompensatie; hetgeen bijdraagt aan een redelijk verwachtingspatroon en draagvlak bij aanvragers.

Consequenties

Financieel	☒
Personeel/Organisatie	☐
Juridisch	☒
Beleid	☐
Inkoop/Aanbesteding	☐
Deregulering	☐

Majeure risico's	☐
Beheer	☐
Belanghebbenden	☐
Structuurvisie	☐
Regie	
Zaaknummer	3391784

Bijlagen

1.	Verordening nadeelcompensatie Texel met toelichting;
Ter informatie:	
2.	Aanvraagformulier; nadeelcompensatie
3.	Beleidsregels bij Verordening Nadeelcompensatie;
4.	Beleidsadvies nadeelcompensatie

Verordening nadeelcompensatie Texel

Samenvatting

Het college stelt de raad voor de ‘Verordening nadeelcompensatie Texel’ vast te stellen.

Hoewel de gemeente er alles aan doet om de overlast en nadeel voor ondernemers en inwoners van aanleg-, bouw- en onderhoudswerkzaamheden te minimaliseren, is enige overlast en ander nadeel niet altijd te vermijden. Op grond van de huidige stand van het overheidsaansprakelijkheidsrecht bij rechtmatige handelingen kan een bestuursorgaan onder voorwaarden aansprakelijk worden gesteld voor de uit deze handelingen voortvloeiende nadelen. Wij spreken dan van nadeelcompensatie. Nadeelcompensatie is een overkoepelende term voor (schade)vergoeding welke, op aanvraag van de aanvrager, aan de orde is bij gevallen waarin een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico of het normaal ondernemersrisico (onevenredig nadeel) en die de benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft.

De gemeente is niet verplicht om ter zake de voorbereiding, behandeling en besluitvorming omtrent toekomstige aanvragen om nadeelcompensatie een (procedure)verordening vast te stellen. De gemeente heeft wel de bevoegdheid dat te doen. Een nadeelcompensatieverordening draagt bij aan een goede met waarborgen omkleedde en transparante behandelingsprocedure voor aanvragen om nadeelcompensatie, hetgeen bijdraagt aan een redelijk verwachtingspatroon en een breder draagvlak bij aanvragers.

Daarnaast heeft het college de ‘Beleidsregel nadeelcompensatie behorende bij de Verordening nadeelcompensatie Texel’ vastgesteld, onder voorbehoud dat de raad de verordening vaststelt. In deze beleidsregel wordt de praktische invulling van de ‘Verordening nadeelcompensatie Texel’ geregeld. Daarnaast worden centrale begrippen als ‘voorzienbaarheid’, ‘normaal maatschappelijk risico of normaal ondernemersrisico’ en ‘spoedeisend belang’ nader toegelicht.

De inwerkingtreding van de ‘Verordening nadeelcompensatie Texel’ en de ‘Beleidsregel nadeelcompensatie behorende bij de Verordening nadeelcompensatie Texel’ is afhankelijk de inwerkingtreding van titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet, naar verwachting 1 januari 2024.

Verordening nadeelcompensatie Texel

Argumenten tot advies

Met ingang van 1 januari 2024 is titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking getreden. Deze wetten vervangen meerdere afzonderlijke wettelijke en niet-wettelijke schadevergoedingsregelingen, zoals het stelsel van planschade ex artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening en het niet gecodificeerde stelsel van nadeelcompensatie op basis van het zogenaamde égalitébeginsel.

Titel 4.5 Awb voorziet in een algemene regeling in de Awb van de vergoeding (of tegemoetkoming) van schade door rechtmatig overheidshandelen. Daarbij kan worden gedacht aan aanvragen wegens winst- of inkomensderving, gederfde huurinkomsten of de waardevermindering van een onroerende zaak. In afdeling 15.1 van de Ow is een nadeelcompensatieregeling opgenomen die aansluit op de generieke regeling uit de Awb.

Nadeelcompensatie is een overkoepelende term voor (schade)vergoeding welke, op aanvraag van de aanvrager, aan de orde is bij gevallen waarin een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico of het normaal ondernemersrisico (onevenredig nadeel) en die de benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft.

Teneinde goed voorbereid te zijn op de invoering van de Omgevingswet is er voor het onderdeel nadeelcompensatie gevraagd aan de Stichting Adviesbureau Roerende Zaken (SAOZ) een adviesrapport (Bijlage 3) op te stellen, naar de inhoud waarvan hier kortheidshalve wordt verwezen.

Conclusies en advies in rapport:

“Conclusies

- Met de inwerkingtreding van de Ow en Titel 4.5 Awb wordt het nadeelcompensatierecht verder gecodificeerd en geharmoniseerd.*
- Afdeling 15.1 Ow en Titel 4.5 Awb bevatten formele en materiële bepalingen omtrent de afwikkeling van aanvragen om nadeelcompensatie.*
- Afdeling 15.1 Ow en Titel 4.5 Awb bevatten geen verplichting om ter zake de voorbereiding, behandeling en besluitvorming omtrent toekomstige aanvragen om nadeelcompensatie een (procedure)verordening vast te stellen. De gemeente heeft wel de bevoegdheid dat te doen.*
- Een nadeelcompensatieverordening kan bijdragen aan goede met waarborgen omkleedde en transparante behandelingsprocedure voor aanvragen om nadeelcompensatie; hetgeen kan bijdragen aan een redelijk verwachtingspatroon en een breder draagvlak.*
- Afdeling 15.1 Ow en Titel 4.5 Awb bieden slechts zeer beperkte mogelijkheden om aanvullende regelingen te treffen; hierbij kan worden gedacht aan een beleidsregel ten aanzien van het normaal maatschappelijk risico bij tijdelijke inkomensschade bij ondernemers.*

Adviezen

- 1. Wij adviseren de gemeente Texel om een nadeelcompensatieverordening vast te stellen.*
- 2. Wij geven de gemeente Texel in overweging om ter zake het normaal maatschappelijk risico bij tijdelijke inkomensschade een beleidsregel vast te stellen.”*

Geadviseerd wordt om de verordening (Bijlage 1, bevoegdheid raad) en de beleidsregels (Bijlage 3, bevoegdheid college) vast te stellen. Tevens stelt het college het aanvraagformulier (Bijlage 2) vast.

NB:

De gemeente Texel beschikt over een planschadeprocedureverordening. Dit is de door de raad in 2008 vastgestelde 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008'

De Awb en de Ow bevatten dwingende bepalingen voor nadeelcompensatie. Na inwerkingtreding van de wijziging van de Awb en de Ow hebben bestaande verordeningen over planschade en nadeelcompensatie (waarover de gemeente Texel niet beschikte) hun werking verloren, behalve voor gevallen die vallen onder het overgangsrecht. Op die gevallen blijft het oude recht van toepassing en dus ook de "oude" verordening. Om die reden wordt de "oude" verordening ook nog niet ingetrokken.

Alternatieven

Geen verordening nadeelcompensatie vaststellen. Een dergelijke verordening is niet verplicht.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
Er zijn op dit moment geen financiële consequenties. Ook onder het bestaande recht is nadeelcompensatie (planschade) mogelijk. Bij gemeentelijke projecten waar een reëel risico bestaat op nadeelcompensatie wordt hiervoor een post opgenomen. Voor door de gemeente uit te keren nadeelcompensatie als gevolg van particuliere initiatieven die onder Afdeling 15.1 Ow vallen, kan de gemeente - net als de planschadevergoedingsovereenkomst in de huidige praktijk - een verhaalovereenkomst nadeelcompensatie sluiten.
- **Juridische consequenties**
Afdeling 15.1 Ow en Titel 4.5 Awb bevatten geen verplichting om ter zake de voorbereiding, behandeling en besluitvorming omtrent toekomstige aanvragen om nadeelcompensatie een (procedure)verordening vast te stellen. De gemeente heeft wel de bevoegdheid dat te doen. Een nadeelcompensatieverordening draagt bij aan een goede met waarborgen omkleedde en transparante behandelingsprocedure voor aanvragen om nadeelcompensatie; hetgeen bijdraagt aan een redelijk verwachtingspatroon en een breder draagvlak bij aanvragers.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en Afdeling 15.1 van de Omgevingswet (treden naar verwachting op 1 januari 2024 in werking).
Voor jurisprudentie wordt verwezen naar het adviesrapport (Bijlage 4).

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Verordening Nadeelcompensatie Texel

Doelenboom

Programma	1	De gemeente Texel: voor en door bewoners
Maatschappelijk doel	1.1	Dienstverlening optimaliseren
Beleidsdoel	1.1.2	Integer, transparant en daadkrachtig besturen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet;

Besluit

1. de 'Verordening nadeelcompensatie Texel' vast te stellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
20-12-2023,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 3391784

Bijlagen

1. Verordening nadeelcompensatie
Texel met toelichting